

Inledning: ”Människosonen har ju kommit inte för att låta sig tjänas utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.”

1. Om ni har en tjänare (grekiska *doulos*)

- a) Grekiska *Doulos* eller slav. På GT:s tid behandlades de väl i enlighet med det dubbla kärleksbudet. De var som anställda och så var det också på Jesu tid inom den judiska ramen. I den romerska världen var det annorlunda och än värre kom det att bli i modern tid. Det är stor skillnad mellan judisk och hednisk kultur.
- b) I Sverige avskaffades slaveriet 1335, men återupptogs när vi i slutet av 1650-talet fick handelsstationer i Afrika. Den svenska delen var obetydlig i det större sammanhanget, men vi var dem som tillverkade bojor och kedjor för att fjättra slavar. Slaveriet avskaffades definitivt 1847. Idag anser vi detta avskyvärt men är medvetna om att det förekommer än i dag om än i nya former och uttryckssätt, se Uppdrag Granskning, trafficking. De mänskliga rättigheterna gör att vi hellre talar om våra rättigheter än våra skyldigheter. Vi vill gärna vara våra egna herrar. Och tror det dessutom.
- c) Jesus är den stora Tjänaren och hans lärjungar är hans efterföljare. Inkarnationen hör till det mysterium Paulus värderar så högt, men korintierna har så svårt att förstå.

2. Inte får tjänaren något tack för att han gör vad han blev ålagd?

- a) Varje arbetsgivare förväntar sig att de anställda ska sköta sitt arbete. De anställda har sina skyldigheter och sin överenskomna lön. Anställda arbetar inte för uppmärksammas utan för att sköta sitt jobb och för att kunna försörja sig.
- b) När det kommer till vår tids frivilligarbete är annorlunda. Många vill förverkliga sig själva eller vill ”ställa upp” som heter i våra sammanhang. Motiven är blandade. De vill också gärna avtackas, gärna med några tulpaner eller en blänkare i tidningen. Det är också vad media rapporterar om. Vilken bild ger det?
- c) En Jesu Kristi lärjunge kan inte liknas vid en anställd eller en frivilligarbetare. Den kristne är en fri människa som vill följa Jesus, att lära av och lyda honom, att vara hans tjänare, grekiska *doulos*. Vi lever inte under slaveri, Gal 5.

3. Vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra

- a) Jesus var en ”görare” och vi är ”görare” i Hans efterföljd.
- b) Men finns inte risken att detta utnyttjas? Du ska leva efter din kallelse och handla efter måttet av den nåd Gud ger dig. Den personliga integriteten säger att du bestämmer själv.
- c) Hur gör vi Guds vilja? Vad är Guds vilja? Joh 17:3. Jo, det är att i sin efterföljd, i sin tjänst lära känna Gud. Det kan ske på många olika sätt men är garanterat i nådemedlen. Att tjäna Gud skänker i sig glädje och mening åt det egna livet. Vi drivs inte av skuld känslor utan av kärlek. Då gör vi vad Gud avsåg med våra liv. Hur blir det då med lönen? Det blir ingen lön. Det blir ett arv!

Avslutning: Jesus är både Herren och Tjänaren. Idag fäster han upp sina kläder för att passa upp.

”Vara en växande församling som regelbundet får hjälpa medmänniskor fram till en personlig tro på Jesus Kristus och till församlingsmedlemskap. Detta ska leda till att församlingen växer såväl i fördjupning som numerärt.”

Det är bra att ni vill ... god stress. Vi vill alla att människor ska komma till tro ... problemet är att vi inte kan, därför stressen.

Gud vill också att människor ska komma till tro och det är där vi måste ta vår utgångspunkt och det är på Honom vi måste förlita oss. Men vad vill Gud? Han vill försona oss med sig föda oss på nytt, förklara oss rättfärdiga och forma oss till sin Sons avbild. Kan vi åstadkomma det? Nej, det kan bara Gud själv göra. Vi kan inte göra någon till en kristen.

Vad kan vi då göra? Vi ska stanna vid det. Vi kan inte omvända någon. Det är något mellan Gud och individen. Vi gör fel om vi försöker omvända någon. Det blir oftast kontraproduktivt.

Men har då inte Jesus sagt att vi ”ska göra lärjungar”? Låt oss börja där. Väckelseprästen Henrik Schartau säger:

När Guds Son blev utsedd till frälsare för mänskligheten så blev det också utsett och beslutat att han skulle utträta det för dem, att den helige Ande genom Ordet och Sakramentet , så skulle verka på människornas hjärtan , för att omvända den till tron på den utsedde frälsaren och sedan bevara dem i tron på honom vilka vilja låta omvända och bevara sig.

Många kristna missuppfattar sitt lärjungaskap som tungt och krävande. Vi vill vara ”duktiga” kristna. Några tycks klara uppgiften bättre, andra sämre eller inte alls. Inte sällan blir det de anställdas dåliga samvete.

Begreppet lärjunge användes under antiken (3000 f Kr – 500 e Kr) om dem som lyssnar till en utvald mästare.¹ Det var vanligt att man a) valde någon kringvandrande vishetslärare eller filosof. Lärjungaskapet stannar inte vid att man lyssnar utan innebär att lärjungen tar in och b) gör mästarens undervisning till norm för sin egen tro och sitt liv.² När lärjungen är fullärd c) frigör sig denne från sin mästare och blir sin egen. Då blir den fullärde lärjungens kallelse att d) förvalta och ge vidare, kanske ta emot en egna lärjungar.

I Skriften förekommer begreppet lärjunge endast 3 ggr, i 1 Krön 25:8, Jes 8:16 och 54:13. Johannes döparen hade lärjungar, Joh 1:35ff. Saulus var en lärjunge till Gamaliel innan han blev en kristen. Vi kan börja som gudslärjungar, det vill säga sanningssökare, Joh 6:41–48 kan vara Jes 54:13 och Jer 31:33f, jämför 1 Joh 2:24–27, men bara Gud kan göra oss till kristna. Skaror av människor valde att lyssna till Jesus och hans lära. Sannolikt försökte också många att göra som han lärde. Men det är annorlunda med Jesus. Han gjorde det riktigt svårt

¹ Grekiska mathetes sägs ursprungligen ha att göra med att ”följa planeternas gång”. Ur detta ord härstammar också ordet matematik.

² Ordet förekommer 235 ggr i evangelierna. I Matt 73 ggr, i Mark 45 ggr, i Luk 36 ggr och i Joh 81 ggr. Vidare finns ordet 27 ggr i Apostlagärningarna. Paulus hade som ung varit lärjunge till Gamaliel, Apg 22:3, men han och övriga nytestamentliga författare använder själva aldrig ordet lärjunge.

för människor att följa honom, se Mark 10:17ff. Det gick inte an att först begrava sin far, att pröva oxar eller gifta sig. Som om det inte var svårt nog att höra förödmjukade han sina lärjungar genom att hänvisa till små barn.

När människor lärde känna Jesus förändrades deras förståelse av Honom, se Matt 16:16 och 27:54, och deras liv förvandlades. De förstod att de inte valt honom utan att han utvalt dem, Joh 15:16. Nu var det inte en bindning till läran så mycket som till personen Jesus, den person jag aldrig kan frigöra mig från. Det kristna livet handlar därför om ett tillstånd, en position eller en kärlekens gemenskap. Vi är inte lärjungar hela livet. Vi är kristna och identifierar oss med Jesu ord i till exempel Joh 5:24 och 17:3. Paulus använde aldrig begreppet lärjungar om de kristna. Han kallade dem för heliga, utvalda och rättfärdiggjorda. De kristna förstod att de var älskade, förlåtna och utvalda av Gud, se till exempel Ef 1:4 och 2 Thess 2:13.

Det var i Antiokia som lärjungarna först började kallas kristna, Apg 11:26, 26:28, Gal 1:22 och 1 Petr 4:16. Och nu kan vi förstå veckans evangelium, Luk 17:7-10.

1. Om ni har en tjänare ...

- a) Det är Herren Jesus som talar. Han tänker på sina lärjungar. De är inte alltid väl valda (Jona) men de hade förstått vikten av och bett om mer tro, v 5. Kanske tänkte de göra andlig karriär, bli framgångsrika. Men Jesus tänkte på hur Guds rike skulle spridas och Jesus visste Gud använder människor.
- b) Många kristna känner av den goda stressen. Kanske tänker de snabbt, blir kvicka i sina reaktioner och sätter igång olika projekt i Herrens namn. Det är naturligt att vi mobiliserar kraft och energi, att vi vill mycket. Till en början verkar det också sunt.
- c) Men tjänaren ska göra vad Herren säger, - ingenting annat. Hur ser vår självbild ut? Hur tänker vi kring mission och evangelisation? Jesus betraktade missionen som Guds och sina lärjungar som tjänare.

2. På samma sätt med er

- a) Drivkraften måste få vara Herrens order inte våra egna ambitioner. Paulus skriver om Guds barn att de drivs av Anden. Det är Herren själv som har det yttersta ansvaret för hushållet och dess tjänare. Gud använder oss alla enligt den nåd och kallelse vi har.
- b) Missionsbefallningen är inte drivkraften för mission. Det är Guds kärlek till människornas som är drivkraften. Missionen är Guds. Han sände sin Son att frälsa världen. Kyrkan har inte mission. Det är Guds mission som har kyrkan.
- c) 1 Joh 3:16 korresponderar med Joh 3:16.

3. Vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra

- a) Tjänaren ingår i ett hushåll, en Guds kärleksfulla gemenskap. Tillsammans utgör vi ett arbetslag, ett nätverk som fångar ”alla slags fiskar” för att anknyta till Jesu liknelse om noten som sänks i havet, Matt 13:47ff.
- b) Gud förser oss med allt vi behöver för att kunna gå hans ärenden. Det är inte svårt att vara kristen. Vi behöver bara vara lyhörda.
- c) Kanske är det så att den helige Ande stressar dig. Då är det den goda stressen, Andens maning. Vem skulle annars ömma för andra människors frälsning? Tacka Gud för att han vill ha med dig i sin mission. Se utmaningarna i stället för betungande problem. Positiv stress är bra bara vi får utlopp för den.